

Chambre des Représentants

SESSION 1957-1958.

PROJET DE LOI

relatif
au cumul médico-pharmaceutique.

PROJET
AMENDE PAR LE SENAT (1).

Article premier.

L'exercice simultané de la médecine et de la pharmacie est interdit, même aux porteurs de diplômes conférant le droit d'exercer chacune de ces professions.

Art. 2.

Tout dépôt de médicaments tenu par un médecin est supprimé endéans les deux ans qui suivent la promulgation de la présente loi.

Art. 3.

Il peut être dérogé, en faveur des médecins tenant un dépôt de médicaments à l'usage exclusif de leurs malades en traitement, à l'interdiction formulée à l'article premier, lorsqu'ils s'établissent dans une région où la répartition géo-

(1) Voir :
Documents de la Chambre :

405 (1955-1956) :

- N° 1 : Proposition de loi.
- N° 2 : Amendement.
- N° 3 : Rapport.

Annales de la Chambre :
11 et 20 juin 1957.

Documents du Sénat :

- 342 (1956-1957) : Projet transmis par la Chambre.
392 (1956-1957) : Rapport.
25, 52, 56 et 57 (1957-1958) : Amendements.
227 (1957-1958) : Rapport complémentaire.
256 (1957-1958) : Amendement.

Annales du Sénat :
3 décembre 1957 et 20 mars 1958.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1957-1958.

WETSONTWERP

betreffende
de medisch-pharmaceutische cumulatie.

ONTWERP
DOOR DE SENAAT GEWIJZIGD (1).

Eerste artikel.

Gelijktijdige uitoefening van de geneeskunde en van de artsenijbereidkunde is verboden, zelfs aan de houders van diploma's die het recht verlenen elk dezer beroepen uit te oefenen.

Art. 2.

Ieder door een geneesheer gehouden depot van geneesmiddelen wordt binnen twee jaren na de afkondiging van deze wet afgeschaft.

Art. 3.

Er mag van het bij artikel 1 gestelde verbod afgeweken worden ten gunste van de geneesheren die een depot van geneesmiddelen houden uitsluitend ten behoeve van de bij hen in behandeling zijnde zieken, wanneer zij zich in een

(1) Zie :

Stukken van de Kamer :

405 (1955-1956) :

- N° 1 : Wetsvoorstel.
- N° 2 : Amendement.
- N° 3 : Verslag.

Handelingen van de Kamer :

11 en 20 juni 1957.

Stukken van de Senaat :

- 342 (1956-1957) : Ontwerp door de Kamer overgezonden.
392 (1956-1957) : Verslag.
25, 52, 56 en 57 (1957-1958) : Amendementen.
227 (1957-1958) : Aanvullend verslag.
256 (1957-1958) : Amendement.

Handelingen van de Senaat :

3 december 1957 en 20 maart 1958.

graphique des officines ne permet pas de répondre aux exigences de la santé publique.

Toutefois, la dérogation peut être rapportée si les besoins de la population en cette matière viennent à être couverts dans l'intervalle par l'installation d'une ou plusieurs pharmacies. Dans ce cas, la procédure prévue aux articles 6 et 7 est d'application. En cas de retrait de la dérogation, un délai de deux ans est accordé au médecin, sans préjudice le cas échéant de l'application de l'article 8, pour assurer la liquidation de son dépôt.

Art. 4.

Des dérogations à l'article 2 peuvent de même être accordées si son application, en plaçant le médecin dans des conditions qui ne lui permettent plus de poursuivre la pratique de son art à l'endroit où il était établi, a pour effet de compromettre la dispensation convenable des soins médicaux.

Les demandes de dérogation doivent, sous peine de forclusion, être adressées au Ministre de la Santé publique et de la Famille dans les six mois de l'entrée en vigueur de la loi.

Les décisions à intervenir en exécution de cet alinéa tiennent compte dans chaque cas de la répartition géographique des officines sur le plan régional et de motifs d'ordre social, dont notamment la durée d'activité professionnelle du médecin, la densité de la population par rapport à sa clientèle, sa situation familiale et, en général, tous les éléments dont l'influence peut être déterminante quant à l'exercice d'une activité normale pour le praticien.

Art. 5.

Afin de protéger la dispensation normale et régulière des soins médicaux à la population de certaines régions rurales, il peut être sursis à l'installation d'une pharmacie si elle est de nature à mettre en péril l'existence des cabinets médicaux.

Lorsqu'un Conseil provincial de l'Ordre des pharmaciens est avisé d'un projet d'installation d'une pharmacie dans une région où existent encore des dépôts de médicaments tenus par des médecins, ce Conseil en informe immédiatement les organismes visés à l'article 6, alinéa 2.

Ceux-ci peuvent faire valoir, endéans le mois, les motifs éventuels d'opposition auprès de la Commission d'appel prévue à l'article 7. De toute manière, ils informeront de leur point de vue le Conseil provincial de l'Ordre des pharmaciens qui en avise l'intéressé.

En cas d'opposition, la Commission d'appel rend sa décision motivée endéans un délai de trois mois qui prend cours à dater du jour où elle est saisie de l'affaire.

Si la Commission n'a pas statué dans ce délai, la pharmacie peut être installée.

Art. 6.

Le Ministre de la Santé Publique et de la Famille fait procéder à l'instruction des requêtes qui lui sont adressées en vertu des dispositions des articles 3 et 4.

L'instruction de ces requêtes comporte nécessairement l'avis de la Commission médicale provinciale, du Conseil provincial de l'Ordre des médecins, du Conseil provincial de l'Ordre des pharmaciens, ainsi que des organisations

streek vestigen waar het, wegens de geografische verspreiding van de officina's, niet mogelijk is aan de vereisten van de volksgezondheid te voldoen.

De afwijking kan echter ingetrokken worden wanneer ondertussen, door de vestiging van een of meer apotheken, in de behoeften van de bevolking op dat gebied voorzien wordt. In dat geval wordt de bij de artikelen 6 en 7 voorgeschreven procedure toegepast. Bij intrekking van de afwijking wordt, in voorkomend geval, onverminderd de toepassing van artikel 8, aan de geneesheer een termijn van twee jaar verleend om zijn depot op te heffen.

Art. 4.

Afwijkingen van artikel 2 mogen eveneens verleend worden wanneer de toepassing ervan, doordat zij de geneesheer in een toestand plaatst die het hem niet meer mogelijk maakt zijn kunst verder uit te oefenen op de plaats waar hij gevestigd is, tot gevolg heeft dat de behoorlijke geneeskundige verzorging in gevaar wordt gebracht.

De aanvragen tot afwijking moeten, op straffe van uitsluiting, tot de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin gericht worden binnen zes maanden na de inwerkingtreding van de wet.

Bij de beslissingen die ter uitvoering van dit lid worden genomen, moet in ieder geval rekening worden gehouden met de geografische verspreiding van de officina's in gewestelijk verband en met redenen van maatschappelijk belang, waaronder met name de duur van de beroepsverzaamheid van de geneesheer, de bevolkingsdichtheid in verhouding tot zijn cliëntel, de toestand van zijn gezin en, in het algemeen, al de gegevens waarvan de invloed op de uitoefening van een normale werkzaamheid voor de praktizijn besliszend kan zijn.

Art. 5.

Met het oog op de vrijwaring van de normale en geregelde geneeskundige bijstand aan de bevolking van sommige plattelandsstreken, kan de oprichting van een apotheek uitgesteld worden indien zij het bestaan van de dokterspraktijken in gevaar brengt.

Wanneer en Provinciale Raad van de Orde der Apothekers op de hoogte gebracht wordt van het plan tot oprichting van een apotheek in een streek waar nog door geneesheren gehouden depots van geneesmiddelen bestaan, licht deze Raad onmiddellijk de bij artikel 6, tweede lid, bedoelde lichamen hierover in.

Deze kunnen, binnen een termijn van één maand, de eventuele redenen van hun verzet aan de bij artikel 7 bedoelde Commissie van beroep mededelen. In ieder geval maken zij hun standpunt bekend aan de Provinciale Raad van de Orde der Apothekers, die de betrokkenen hiervan op de hoogte stelt.

In geval van verzet brengt de Commissie van beroep haar met redenen omklede beslissing uit binnen een termijn van drie maanden vanaf de datum waarop de zaak bij haar aanhangig gemaakt wordt.

Indien zij binnen deze termijn geen uitspraak gedaan heeft, mag de apotheek worden opgericht.

Art. 6.

De Minister van Volksgezondheid en van het Gezin laat de verzoeken in behandeling nemen, die hem overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 3 en 4 worden gezonden.

Bij de behandeling van die verzoekschriften moet het advies worden ingewonnen van de Provinciale Geneeskundige Commissie, van de Provinciale Raad van de Orde der Geneesheren, van de Provinciale Raad van de Orde der

professionnelles les plus représentatives des parties en cause.

Cette instruction se clôture par un rapport de l'Administration, dont les conclusions sont communiquées simultanément à une Commission de première instance créée auprès du Ministère de la Santé Publique et de la Famille et à la personne qui a sollicité la dérogation.

La Commission de première instance est composée de trois membres permanents nommés par le Roi, dont le président, et d'un médecin et d'un pharmacien désignés par le président de la Commission médicale provinciale compétente eu égard à la situation du dépôt de médicaments. Le Roi désigne également des suppléants aux membres permanents.

Cette Commission statue sur les conclusions de l'Administration. Sa décision motivée est notifiée au demandeur ainsi qu'aux organismes dont l'avis a été sollicité au cours de l'instruction.

Art. 7.

Un recours est ouvert aux intéressés contre la décision prise par la Commission de première instance.

Ce recours est introduit auprès d'une Commission d'appel dont le Roi détermine la composition et qui est présidée par un magistrat d'une Cour d'appel du Royaume. Elle comprend obligatoirement deux autres magistrats choisis respectivement parmi les assesseurs des Conseils provinciaux de l'Ordre des médecins et de l'Ordre des pharmaciens. Le Roi désigne également les suppléants des président et membres de la Commission d'appel.

Cette Commission statue en dernier ressort par une décision motivée.

En cas d'annulation par le Conseil d'Etat, sur la base de l'article 9 de la loi du 23 décembre 1946, l'affaire est renvoyée devant la Commission autrement composée, qui se conforme à larrêt du Conseil d'Etat sur les points de droit jugés par celui-ci.

Art. 8.

Lorsqu'un médecin tenant dépôt a introduit une requête fondée sur l'article 3, alinéa 2, et l'article 4, alinéa premier, le délai de deux ans prévu pour la fermeture du dépôt est prolongé, s'il échel, jusqu'au moment où n'est plus susceptible de recours la décision de la dernière instance devant laquelle s'est pourvu l'intéressé.

Dans les cas où cette dernière décision entraîne le retrait ou le refus de la dérogation, cette décision ne devient exécutoire que trois mois après son prononcé afin de permettre à l'intéressé d'assurer la liquidation de son dépôt.

Art. 9.

Le Roi détermine les délais, les règles de la procédure d'instruction visée à l'article 6, ainsi que le fonctionnement de la Commission de première instance et de la Commission d'appel prévues aux articles 6 et 7.

L'arrêté royal réglant la procédure devant la Commission d'appel prévoit notamment la publicité des audiences, l'audition des intéressés, la faculté pour ceux-ci de se faire assister par un conseil et l'obligation de motiver les décisions.

Apothekers, evenals van de meest representatieve beroepsverenigingen van de betrokken partijen.

De behandeling wordt afgesloten met een verslag van het Bestuur, waarvan de conclusies tegelijkertijd worden medegedeeld aan een Commissie van eerste aanleg, die bij het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin wordt ingesteld, en aan de persoon die de afwijking aangevraagd heeft.

De Commissie van eerste aanleg is samengesteld uit drie vaste leden, door de Koning benoemd, waaronder de voorzitter, evenals uit een geneesheer en een apotheker, aangewezen door de voorzitter van de op het stuk van de toestand van het depot van geneesmiddelen bevoegde Provinciale Geneeskundige Commissie. De Koning wijst insgelijks plaatsvervangers voor de vaste leden aan.

De Commissie doet uitspraak over de conclusies van het Bestuur. Haar met redenen omklede beslissing wordt betrekend aan de aanvrager evenals aan de lichamen waarvan het advies tijdens het onderzoek gevraagd is.

Art. 7.

De betrokkenen kunnen beroep instellen tegen de beslissing van de Commissie van eerste aanleg.

Dit beroep wordt ingesteld bij een Commissie van beroep waarvan de Koning de samenstelling bepaalt en waarvan het voorzitterschap wordt waargenomen door een magistraat van een Hof van beroep van het Rijk. Zij moet nog twee andere magistraten omvatten, die respectievelijk gekozen worden uit de bijzitters van de Provinciale Raden van de Orde der Geneesheren en van de Orde der Apothekers. De Koning wijst insgelijks de plaatsvervangers aan van de voorzitter en van de leden van de Commissie van beroep.

Deze Commissie doet in laatste aanleg uitspraak bij een met redenen omklede beslissing.

In geval van vernietiging door de Raad van State op grond van artikel 9 van de wet van 23 december 1946, wordt de zaak teruggezonden naar de anders samengestelde Commissie, die zich naar het arrest van de Raad van State richt voor de rechtspunten waarover deze uitspraak heeft gedaan.

Art. 8.

Wanneer een geneesheer die een depot houdt, een op de artikelen 3, tweede lid, en 4, eerste lid, steunend verzoek heeft ingediend, wordt de termijn van twee jaren voor het sluiten van het depot zo nodig verlengd tot wanneer tegen de beslissing van de laatste instantie waarbij de betrokken beroep heeft ingesteld, geen rechtsmiddel meer kan worden aangewend.

Ingeval deze laatste beslissing de betrekking of de weigering van de afwijking tot gevolg heeft, wordt zij eerst drie maanden na de uitspraak uitvoerbaar, ten einde de betrokken te in de mogelijkheid te stellen zijn depot op te heffen.

Art. 9.

De Koning bepaalt de termijnen, de regels van de bij artikel 6 bedoelde procedure van onderzoek alsmede de werking van de Commissie van eerste aanleg en van de Commissie van beroep waarvan sprake in de artikelen 6 en 7.

Het koninklijk besluit waarbij de procedure voor de Commissie van beroep wordt geregeld, voorziet met name in de openbaarheid van de terechtzittingen, het verhoor van de betrokkenen, de bevoegdheid van dezén om zich door een raadsman te laten bijstaan en de verplichting om de beslissingen met redenen te omkleden.

Art. 10.

Les Conseils de l'Ordre des médecins sont chargés de veiller à l'observation des règles déontologiques applicables aux médecins tenant dépôt, après consultation du Conseil de l'Ordre des pharmaciens du même ressort.

Art. 11.

Les infractions à la présente loi seront punies d'un emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende de 50 à 1.000 francs ou de l'une de ces peines seulement.

Les médicaments et instruments qui ont servi ou qui sont destinés à commettre l'infraction seront confisqués.

Les dispositions du Livre premier du Code pénal, le chapitre VII et l'article 85 non exceptés, sont applicables à ces infractions.

Art. 12.

La loi du 25 juillet 1952 relative au cumul médico-pharmaceutique est abrogée.

Bruxelles, le 20 mars 1958.

Le Président du Sénat,

R. GILLON.

Les Secrétaires,

De Secretarissen,

G. CROMMEN,
C. DERBAIX.

De Raden van de Orde der Geneesheren waken voor de naleving van de regels van de plichtenleer, welke toepasselijk zijn op de geneesheren-depothouders, na overleg met de Raad van de Orde der Apothekers van hetzelfde gedied.

Art. 11.

Overtreding van deze wet wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van 50 tot 1.000 frank of met één van die straffen alleen.

De geneesmiddelen en de instrumenten die gediend hebben of bestemd zijn om het misdrijf te plegen, worden verbeurdverklaard.

De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn op deze misdrijven van toepassing.

Art. 12.

De wet van 25 juli 1952 betreffende de medisch-pharmaceutische cumulatie wordt opgeheven.

Brussel, 20 maart 1958.

De Voorzitter van de Senaat,